

EPERJESI LAPOK

Sárosmegeye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „Sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

főntca, 98. sz. a.

de intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:

Az Eperjesi Népbank helyiségeiben, főntca 2. sz. a.
Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden vasárnap.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . . . 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapestben és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DIJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyílttér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Eperjes október 14.

(H) A december hó második felében fogantatandó általános megyei tisztújításokról szóló, alább egész terjedelmében közölt miniszteri rendelet, úgy hangjára, mint tartalmára nézve nagyon figyelemre méltó. Komoly szavak ezek. Első erélyes enuncziáció a megyékkel szemben. Eddig az ország tulajdonképpen egy nagy vármegye volt. Ó Felsőge volt a főispán, miniszterünk a tisztikar, az országgyűlés a bizottság. Voltak és vannak államférfiaink, kik hatalmasak a parlamentben, szigorú pártszellemmel uralkodtak pártjuk felett, de nem az országban, nem a megyékben.

Jövőre ez másként lesz. A qualificatió-nális törvény, a főispán kezébe letett kijelölési és felfüggesztési jog, a tisztviselők fegyelmi ügyében eljáró közegek mikénti összeállítás, a miniszteriumnak a megyékkel szemben mind nagyobb körben és mind erélyesebb consequenciával igénybe vett felügyeleti és jóváhagyási joga, mind az együtt véve s erélyesen alkalmazva oly hatalom a kormány kezében, melylyel akarátat minden körülmény között érvényesítheti. Eddig a kormány, mely saját közegeinek — a főispánoknak — sem adott irányt, saját közegeit sem utasította következetes, a jó közigazgatás és a haza érdekeivel összhangzó tevékenységre, nem gondolt a megyékkel sigy nem is tudta, hogy mit művelnek. A megyékkel csak a legközönségesebb burokratikus érintkezést tartotta fenn a szerb tövis irtása, a philoxera, a burgonya rovar, a hőrség kutatása stb. voltak a feladatok, melyeknek teljesítésére felhasználtattak.

A kormánynak e téren ujabban mutatkozó erélye centripetáisi egyöntetű tevékeny-

seget kezd érvényre juttatni. Mindenki érzi, hogy a „széles alapra fektetett“ autonómiának napjai meg vannak számolva. A kecske megette a káposztát. Mindenki látja, hogy a kormány mind jobban és jobban kezd foglalkozni a vidéki viszonyokkal, hogy törekszik a viszonyok kedvezőbb alakulására s nagy hatalmát az állam érdekeinek megóvására, a hazafias elemek támogatására s erősítésére, a hazaellenes tényezők megsemmisítésére, egyöntetű, qualificált s megbízható tisztviselők által vezetett közigazgatás meghonosítására, mind jobban érvényesíti.

És ez jól van így, hisz a mai megye csak fából való vaskarika, mely emlékeztet Béranger ama költeményére, melyben le van írva, hogyan tisztítja egy kocsi árnyéka egy szikla árnyékában egy kocsit árnyékát egy kefe árnyékával.

A bizottsági tagokon most a sor bizonyítani, hogy elmúlt azon idő, midőn a közigazgatásnál a gyarlóságnak egyenlő törvényes értéke volt a képzettséggel.

A miniszteri rendelet szószerint szövegében a következő:

A megyék háztartásáról szóló 1883. XV. tcz. 16. §-nak rendelkezései a folyó évi márczius hó 22-én 18231. sz. alatt kiadott rendelet alapján történt intézkedések, nevezetesen az által, hogy a megyék jövő évtől kezdve életbe lépendő új szervezete megállapított, foganatosítva lévén, miután ezen törvény további végrehajtása folyamán most már a 19. §. azon rendelkezésének érvényesítése áll küszöbön, mely szerint az 1870. XLII. tcz. értelmében ez év végén bekövetkező általános tisztújítások, az új szervezet keretében december hó második felében lesznek végrehajtandók, elérkezettnek látom az időt

arra, hogy a megye közönsége figyelmét, a megyei élet egyik legfontosabb működésére, a legközelebb megejtendő általános tisztújításra irányozzom.

Tekintve azt, hogy a megyei tisztviselők választásának joga, a megyei önkormányzat egyik sarkkövét, annak lelkiismeretes gyakorlása pedig úgy az állami közigazgatás sikeres közvetítésének, mint a helyes önkormányzatnak legfontosabb alapföltételét képezi, örömeim engedelkedek azon meggyőződésnek, hogy a megye közönsége áthatva az ezen jog gyakorlásával járó felelősség érzetétől, hazafias kötelességének fogja ismerni, a törvény szigorú megtartásával minden igyekezetét oda irányozni, hogy választása csakis oly polgárookra essék, kik a közszolgálat érdekeire nézve, minden tekintetben leg több kezeséget nyújtanak, mely meggyőződés mellett, nem is bocsátkozván a közelgő tisztújítás fontosságának bővebb fejtegetésébe, csupán annak felémeltetésére kívántam sulyt fektetni, hogy az ez évben megejtendő tisztújításnak kiváló hordertöt kölcsönöz, s a megyék e részbeni felelőségét is rendkívül fokozza azon körülmény, mely szerint leginkább ezen tisztújítás feladata érvényre juttatni az 1883: XV. t. cz. rendelkezéseihez kötött s a fentidézett 18,231. számú rendeletben is hangsúlyozott azon várakozást, hogy az ezen törvény alapján nyert szervezet mellett, a megyei intézmény a kor színvonalára emelkedjék s egy ujabban, eredményekben gazdag és áldásos korszak legyen üdvözölhető a megyék életében.

A választás módozatai a törvény által szabályozva lévén, e tekintetben még csak annak megjegyzésére szorítkozom, hogy a köztisztviselők minősítéséről szóló törvény szigorú alkalmazását eleve megnyugtató biztosít-

TÁRCZA.

A kaczer.

(Folytatás.)

„Valóban e hely gyönyörű. — Szólt Julia merengve. — Valódi gyöngye a költészetnek. Ó mily nagyszerű . . . Ez ember csakugyan elbűvöli a szívet . . .“

„Lássa ezt önnek köszönhetem.“ — Suttogá az anya.

„Szép . . . felséges . . . meg vagyok hatva . . . és ha meggondolom, hogy e költő nekem udvarol . . . ah!“ — Folytatá hévvel . . .

„Julia . . . Julia, édes leányom . . . térj magadhoz . . .“

Julia felemelé fejét, mintha magához tért volna s a meglepetés hangján kérdezé: „Őn az Szentendrey?“ — S felugorva folytatá: — „Ó fogadj legbensőbb köszönetemet mindazon édes és drága perczekért, melyeket műve szerzett. Önök költők valóban irigylésre méltók. Játsszanak a szívvel, hatalmukba kerítik a lelket, vezetik, emelik, lelkesítik, nemesítik a szenvedélyeket. Mily dicső sors költőnek lenni!“

„Ha nem lennék költő, kisasszony lelkesülése azzá tenne. De szabad kérnem . . . költeményem melyik része tetszik legjobban?“

„Ugyancsak jóhoz fordul, — gondolá — mintha olvastam volna!“

„Őn gondolkozik?“

„Hogyne! Tudom is én, melyiknek adjak előnyt, melyik a legmegragadóbb, mikor az egész egy remekmű! Mindazonáltal mégis legszebbek

azon helyek, a hol a hős, mély szerelemlől szól.“ — S azután gondolatban hozzá tévé: A három kötetben csak lesz egy szerelmes hős.

„Igazad van, a hős valóságos Tasso. — Egyiránt félelmes, tollal és karddal kezében. Őn maradó becsű irodalmi alakot teremtett.“

„De hölgyeim, önök tuloznak.“

„Valóban ön nagyon szerény . . . de ilyenek a szellemi óriások.“

„Tudom hölgyeim . . . helyzetemben más ember ország-világunk kürtölné tetteit . . . Én sohasem beszéllek magamról. Pedig volna miről. Van 20 ezer hold földem, 200 ménes lovam, 1000 csikóm, 200 ezer juhom 2000 ökröm, 100 agaram, 200 kopóm, 150 darab cselédem, 24 bérlóm, tagja vagyok 39 casinónak, 48 gazd. egyletnek, 100 lótenyésztő társaságnak s tudom is én még hány és miféle intézetnek, társulatnak és egyletnek . . . de hát én mindezekről hallgatok. Mert előttem csak a szellem és a kellem az egyedüli érdem.“

„Igen a szellem mindenek felett.“ — Mondá Jakabházné. — „Azonban engedje meg, távozzom kell . . . vendégeim.“ — Ezt mondva eltávozott, magára hagyva Juliát Szentendreyvel.

„Nos Julia kisasszony és ön minő véleményben van?“

„Én? Hát még kérheti? Ugyhiszem tanuja volt, hogy az ostendei fürdőben a szellemi vagy az anyagi gazdagság szerint rangsoroztam-e a férfiakat?“

„Tehát ön csakugyan híve a költészetnek?“

„Híve? Ó nem, rabja vagyok. Csak a költészet fejezi ki azt, a mi az ember lenni szeretne. Csak a költő érzi s megkísérti embertársával megérteni az eszményit, a nagyszerűt, a fenségest. A közönséges ember, beteg képzeletnek gúnyolja a költő alkotásait. Pedig csak is egyedül a költő

gondolkodik az emberi méltóságnak megfelelőleg. Forrón érző szív, szilárdan cselekvő jellem s nemesen gondolkodó ész . . . ilyenek a valódi emberek.“

„Julia, ön arra született, hogy egy költőt boldogítson.“

„Pedig sorsom épen az ellenkezőt tartotta fenn számomra.“

„Mit akar evvel mondani?“ — Kérdé ijedten.

„Hagyjuk azt Szentendrey. Ne profanaljuk azon ritka perczeket, melyeket együtt élveztünk. Számomra úgy is nem sokára út majd a rideg próza órája.“ — Válaszolt, kezébe hajtvá finom arcú klazikus fejét.

„Az istenért Julia mit jelentsenek szavai. Ön igazán megijeszt. Önt megbántotta valaki!“

„Ó ha csak ez volna. — Szólt sóhajtvá . . .“

— De tudja-e mit tesz az eszményről álmodni s a nyers valóra felebredni? Tudja-e mit tesz az lemondani az eszményről, midőn ezen eszmény szívünkben marad, ledönteni oltárait lelkünkben, midőn a lélek azoknál imádkozik? Lemondani, ledönteni, . . . hogy gyermeki kötelességünknek eleget tegyünk?“

„Sejteni kezdem. Önnek úglászik oly kéroje van, ki nagyon távol esik ama eszménytől, melyet magának egykori férjéről alkotott?“

„Meglehet. De mit érdekl ez önt? Hadd teljesedjék rajtam a sors akarata.“

„Nem úgy Julia. Nem a sors, hanem az ön akarata dönt.“

„Ön csalódik. Szüleim helyzete és óhaja elnémitják minden akaratomat. Ók ugyan mire sem kényszerítenek, de nevünk becsülete s a család százados mocsoktalan hírneve kívánják tőlem ez áldozatot.“

„És ki az a kéro?“

tékán tekintem annak, hogy a tisztujítás minden irányában kielégítő eredményt fog felmutatni. A törvény által megszabott határidőn belől megtartandó tisztujító közgyűlés napját, a megye közönsége van hivatalva meghatározni.

Ezen közgyűlést illetőleg, több megyéből hozzám intézett azon kérdés indokából, hogy vajjon azzal az 1884. évre avagy a még jelen évre megbizatással bíró törvényhatósági bizottsági tagok hívassanak-e meg? mihez tartás végett értesíteni kívántam a megye közönségét, hogy miután az általános tisztujítás s a dolog természetéből kifolyólag csak azon testület által eszközölthetik czélszerűen, mely a megyei önkormányzatot, az állami közigazgatás közvetítését, általán véve a törvényhatósági jogokat és kötelességeket a megválasztandó új tisztikarral együttesen fogja gyakorolni, ennél fogva az annak eszközölésére a fentebbiek szerint kitűzött napra egybehívott, s szabályszerűen meghirdetett rendkívüli közgyűlésen, a törvényhatóság egyetemét már nem az 1883., hanem 1884. évre megbizatással bíró bizottsági tagoknak fog kelleni képviselni; miből kifolyólag, hivatkozással folyó évi július 12-én 40610. sz. a. kiadott rendeletemre, figyelmeztetem a törvényhatóságot, miszerint a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1884. évre érvényes névjegyzékének megerősítése, valamint a bizottság választás alá eső tagjainak megválasztása iránt, a mennyiben ez eddig nem történt volna meg, esetleg a pótválasztásokra nézve is oly időben intézkedjék, hogy az 1884. évre törvényhatósági bizottság, a tisztujító közgyűlésre meghivatva legyen. Minthogy végül a tisztujításnál alkalmazandó törvények pontos megtartása feletti felügyelet hatáskörömhöz tartozik: ezen felügyeleti jogomnál és kötelességemnél fogva, felhívom a megye közönségét, hogy az általános tisztujításnak, a törvény által megszabott módon, s az új megyei szervezet keretében leendő időben tegye meg, s az eszközöltteket hozzám haladéktalanul jelentse fel.

A házi ipar rendszeres meghonosítása Sáros megye területén.

(Vége.)

A költségek fedezésére javaslatba hozom, miszerint ehhez 700 frtnyi segílyt engedélyezni kegyeskedjék s hogy ehhez a megye 600 forinttal, a kassai kamara pedig 100 forinttal járuljon.

11. Minthogy Bártfán a kosárkötők fűzfaveszszők hiányában vannak, szükséges, hogy Bártfa városa fűztelepet létesítsen, melyhez a szükséges dugványokat kegyeskedjék engedélyezni.

Az összes tanmühelyek szervezésére vonatkozólag ajánlatba hozom, miszerint ezek oly helyi bizott-

ság által vezetessenek, mely a segílyt nyújtó közegek képviselőiből alakul.

Az előterjesztetet röviden összefoglalva, javaslatba hozom Nagyméltóságodnak, miszerint a megye közönségét értesíteni méltóztassék:

1. hogy előterjesztésében foglalt eperjesi s kis-szebeni nő-ipar tanmühelyeket, nagysárosi halinaszövő tanmühelyt, kis-szebeni szövő-tanmühelyt, zborói kosárkötő-tanmühelyt, Aranybányán és Keczer-Peklénen javasolt faipari tanmühelyt, mint-hogy a helyi viszonyoknak meg nem felelnek, létesítendőnek nem tartja;

2. hogy a 10 sáros megyei ifjunak Kézsmárkon a műszövésben államköltségen leendő képzésén és a már létesített eperjesi gépszövő és kézi szövő-tanmühelyen kívül, valamint a Bártfára költözö Maugsch nevű gyermekjáték-iparos segélyezésén kívül hajlandó Nagyméltóságod Soóvárt a csipkeverő ideiglenes tanmühelyt, Bártfán és Margonyán kosárkötő ideiglenes tanmühelyt és Zborón esztergályozó ideiglenes tanmühelyt létesíteni, nemkülönben Kis-Szebenben az asztalosokat mintalapakal ellátni.

Héthárson egy letelepedő faiparost anyagilag támogatni és a bártfai fűztelep létesítéséhez kellő dugványokat adni;

3. hogy a létesítendő tanmühelyeket helyi bizottság által öhajta kezeltetni Nagyméltóságod; a bizottság szervezete a jelen alkalommal jóváhagyott kézi szövő-tanmühely bizottság szervezetével egyező leendő hogy a megye s az érdekelt község a bizottságba 2-2 tagot válasszanak;

4. méltóztassék továbbá értesíteni a megye közönégét, hogy Nagyméltóságod a sáros megyei házi ipar fejlesztéséhez következő összegű segílyt hajlandó engedélyezni:

	1883.	1884.	1885.	1886.
é v b e n				
a) 10 sáros megyei ifjunak műszövésben kiképzésére	800	1,600	800	—
b) eperjesi mech. szövőde berendezésére	7,500	—	—	—
c) eperjesi kézi szövőtanmühely berendezésére tanítói fizetésére (fentartása)	800	800	800	—
d) bártfai gyermekjáték- iparosnak gép felszerelésére	1,600	—	—	—
e) soóvári csipkeverő tanmühelyre	—	600	600	—
f) bártfai és margonyai kosárkötő tanmühelyre	—	400	200	—
g) zborói esztergályozó tanmühelyre	—	700	700	700
h) k-szebeni asztalos-ipar segélyezésére	—	400	400	400
i) héthársi faipar segélyezésére	—	700	700	700

Összesen 12,300 6,300 5,300 1,800
egészben véve tehát 4 év alatt 25,700 forintnyi segílyt, amde azon feltétel mellett, hogy ez intézkedésekhez a megye is kellő anyagi támogatásokkal járuljon, illetőleg, ha a már megszavazott 1% és $\frac{1}{2}$ % pótdadó kivetése s behajtása, valamint a társadalmi uton begyűjtendő 500—500—500 frt begyűjtése iránt a kellő intézkedéseket olykép

letesítse, hogy a tanmühelyek 1884-ben már kellő segílyt nyerhessenek, különösen pedig, hogy
1884. 1885. 1886. évben

a) az eperjesi kézi szövő-tanmühelynél a növény-ékek lakással és élelemmel való ellátási költségeink fedezésére	400	400	400
b) a bártfai gyermekjáték- iparosnak házi iparosok képzése fejében	300	300	300
c) soóvári csipkeverő tanmühelynek	400	400	—
d) {bártfai kosár-} {kötő} tanmü- {margonyai} helyeknek	700	350	—
e) zborói esztergályozó tanmühelynek	600	600	600
f) kis-szebeni asztalos- iparosnak segélyként	260	260	100
g) héthársi faiparosnak segélyként	600	600	600

azaz összesen (8120 frt) 3,260 2,860 2,000 frtot nyújtson;

5. a kassai ipar s kereskedelmi kamarát felszólítani kegyeskedjék, hogy az eperjesi szövő-iskola épületének javítására adott 400 forintot felül adjon:
1884. 1885. 1886. évben

a) az eperjesi kézi szövő-tanmühelynek	100	100	100
b) bártfai gyermekjáték- iparosnak	100	100	100
c) a soóvári csipkeverő tanmühelynek	100	100	—
d) a zborói esztergályozó-tanmühelynek	100	100	100
e) héthársi faiparosnak	100	100	100

azaz összesen 500 500 400 frt segílyt.

A magyarosodás érdekében.

Collegiumunk több derék hallgatója szövetkezett oly czélból, hogy Eperjesen ingyenes magyar nyelvű tanfolyamot létesítsenek. Oszinte örömmel üdvözöljük a hazafias érzelmű ifjakat ezen téren s azon reményünknek adunk kifejezést, hogy nemes törekvésüket méltó siker fogja koronázni. A közönséghez ez iránt intézett felhivás így hangzik:

Nagyérdemű község!

A napjainkban hazánk egyes vidékein a magyar nyelv terjesztésén fáradozó magyarosító társulatok, de különösen a Sáros megyei magyarosító egyesületnek kitézött czélja által áthatva, arra indítottunk, hogy ezen czélunk Eperjes szab. kir. városában lehetőleg eszközöléséhez mi is hozzájárulni öhajtván, Eperjesen egy „ingyenes magyar nyelvű tanfolyamot“ létesítettünk, melyre a legmélyebb tisztelettel vagyunk bátrak a nagyérdemű közönség figyelmét fölkérni.

Eszménk nem új. Létesült már ily tanfolyam ezelőtt két évvel Pozsonyban is hasonlóan ifjak (jogász, theologus és tanítóképzészek) által alkotva, melyre alakulásakor több mint 250 hallgató iratkozott be; mi tehát csak ezek példáját követjük, midőn kellő számban szövetkezve, azt itt

Folytatás a mellékleten.

„Ha arcát tekintem, mely oly szelid, mint egy gyermeké s oly érzelmesen tekint, mint a könyörület — akaratom ellen is azon szentségtelen gondolatra jövök, hogy ezen arczczal az istenség arczzhamisítást követett el, mert szív helyett hó-gombolyagot s kedély helyett könyörtelenséget oltott e szép alakba.“

„Miért kinez . . . kételyeivel?“
„Ó Julia mit higyejek?“
„Tud ön a szemekben olvasni?“
„Oh igen és volt oly pillanat is, midőn azt hittem, hogy a szem azt mondja: szeretlek.“

„Nos és?“
„És a következő pillanatban ismét azt olvastam benne: Oh nem te vagy.“
„Ön vakságában ugyancsak nem fedezte volna fel a szerelmet . . . különösen . . . a saját érdekében . . . nem.“

„És tartózkodása?“
„Ön igazán gyermek . . . tartózkodásomat . . . kételyeimet és női szemérmemet így félreértenti!“
„Mi célja volt tartózkodásának, midőn jól tudta, hogy az bántó, mert hideg szívre mutat?“
„Miklósffy . . . hát még többet is mondjak? és ön azt mondja, hogy szeret?“

„A szerelem gyenge virág, finom virág, mely csendes holdvilágos éjt és derült melegű napot kíván; mert a hirtelenül változó hideg és meleg megrontja e finom virág illatát, sőt megöli életét. Ha egy férfi nem érti a szerelem gyöngéd szellemét, az még menthető, mert a férfi lelke durvább . . . de egy nő, egy szerető nő, ki még ott is érez, hol a férfi már csak képzelni tud; egy nő, kinek szíve szerelemre, idegei sejtelenre s egész valója finom érzelmre alkotott, ha egy nő nem érti sőt épen fájdalommal érinti ezen érzelmeket, az oly nő szerelme oly érzelm, minővel a gyermek hű

Költemények, gondolatok . . . a mint látom első költőim és embereinktől . . . igazán büszke vagyok e leányra. Ez az utolsó költemény kelte a mai napról szól. Lássuk csak.“

Kibékülés.

Volt egy idő . . . hidd el nekem Midőn nagyon fájt életem.
Lelkemből az eszmény elszállt
Azt hittem, hogy szívem meghalt.
De mióta reám néztél
A mióta megigéztél:
Az élettől kibékültem
S szemeidbe elmerültem.

„Zalánczy? Persze álnév! Az ördögbe rosz rímek ugyan, de sokat mondanak. Hátha való, a mit az a kétségbeesett lelkű poeta énekel? Ejh ily gondolat Juliáról! De mégis.“

Nyugtalanul forgatta az albumot s nem vette észre a visszatérő Juliát, ki a terem küszöbén megállva, meghökkenve nézte a bárót.

„A báró? Albumom kinyitva? Arczán egy kis bosszúság? Valószínűleg Szentendrey költeményét olvasta. Nem baj, csak legyünk hívek szerelmes, szende és gyöngéd női szerepünkhöz, mely a bárónak annyira tetszik.“ Azután hangosan folytató „Ah . . . édes istenem!“

E szavaknál a báró feltekintett, s midőn Juliát megpillantá, feleje rohant, kezeit megragadva hévvel felkiáltott „Julia! Végre valahára magunk vagyunk. Ugy-e ön sejtí mit akarok kérdezni, mit akarok mondani?“

„Kérem Miklósffy . . . Kiméljen . . . ne éljen vissza helyzetével.“ Válaszolt zavart tetteve.

„O Julia ne játszej velem. Szakitson kegyetlen közönyével . . . hisz ön nem is képzelí mennyi fájdalom okoz nekem.“

„Még sohasem vádoltak oly igaztalanul, mint most. Nézzen rám!“

„Gondolom, hogy Miklósffy báró, egyszerű, de különben becsületes ember. Teljesedjék az ég akarata, én meghajlok szüleim kívánása előtt.“

„De már ehhez nekem is lesz egy kis szavam. Áldozat! Még csak az kellene, hogy egy becsületes emberhez menjen, ki csupa próza. Megölne költői lelkiismeretem, ha ezt megengedném. Szóljon Julia kisasszony, elfogad mentőt? Szívem, lelkem, nevem vagyonom az öné.“

„Fogadja el válaszul ezen ibolyát. A mióta művét ismerem, azóta e virágot mindig szívemen hordom és e virág alatt nem egy zer hangzottak vissza ama érzelmek, melyeket művében oly megragadóan fest.“

„Köszönet ezért“ szolt majdnem elsírva magát „ezer köszönet. Majd többet hall rólam. Szabad most a táncsterembe vezetnem?“

„A legnagyobb örömmel.“

„Még egy percig . . . egy gondolatom van, e percet megörökítem. Kérem albumát.“

„Itt van.“

Szentendrey leült, írni kezdett, miközben Julia vállán át nézte.

„Ah költemény? czime: a „Kibékülés“? aláírva Zalánczy?“

„Igen, ez költői álnevem. Most kérem karját.“

„Alig hogy távoztak, belépett Miklósffy.“

„Nincs itt? Igaz a táncsteremben lesz. Nos szedjük egy kissé rendbe gondolatainkat.“ E szavakkal leült az asztalhoz, melyen az album feküdt. „Szándékom határozott. Juliát nőül veszem. Bátyám kacérnak mondja ugyan, de azt hiszem, hogy nincs igaza. Ez csak tetszélgs, mely a nő kellemtét csak emeli. Julia jó szívű, gyöngéd szende és alázatos . . . egészen az én eszményem. Ugy van, a nő legyen gyöngé és gyöngéd, a férfi erős és szilárd . . . Emlékkönyv? Ugyan mi van benne?“

városunk

öhajtván,

A t

nélkül a

csak key

nek ingy

egy 3—5

melybe a

frtakat b

A l

szerint, k

Az előad

ban, a te

is megü

helyisége

ban, so

a nők és

tályozás

állások s

A t

alább ké

tása s az

a kezdők

— hazafi

az abban

A t

kezdődü

hó 20-tól

ben nap

zölhetők.

Kér

kezdemé

által, hog

által elő

iratkozás

s számuk

képezt ar

nek, mi

rókat, fo

belül esz

Mag

Epe

Az alis

gazd

Sáro

bizalma f

önöket sz

Szel

megye ga

pett tiszte

visszavon

tén kine

sebb kine

léssel leg

termőképe

termény

állítja, s

viszonyok

hadastyán

ebjéhez v

legközele

„Há

gattam n

képzeli, l

epesztó sz

zalom sz

velte, a

rendíthetl

ködővá te

„Be

„Ige

tatta önt

szóltot?

kételyt, v

tett, akko

rem önné

tasia kép

le az örö

biztosítom

oly szabá

pásztorok

igérek, ez

zülne a

bennem a

mikor elb

házi életl

séget talá

borongó, n

nem fogu

bánás dae

Ezt mond

Ostendebe

„Jul

beszéljen

„Eng

egy éjjel

városunknak annak mintájára alkotva létesíteni óhajtuk, és pedig akképen, hogy:

A tanfolyamba rang-, kor- és nemkülömböség nélkül a magyar nyelvben épen semmi, akár pedig csak kevés vagy nem elég jártassággal bíró egyének ingyenesen vétetnek fel; kézi eszközül csupán egy 3-5 kros fűzet fog a hallgatóknak szolgálni, melybe az órán előadottakat, vagy a táblára előírtakat bejegyzik.

A hallgatóság a magyar nyelvbeni jártasság szerint, kezdők és haladók osztályára lesz osztva. Az előadási órák hetenként kétszer az esti órákban, a tekintetes collegiumi igazgatóságnak előre is megnyert engedélyével, a helybeli collegium helyiségében fognak tartatni. Továbbá külön órákban, sőt külön napokon fognak tartatni a tanórák a nők és külön az ifjak (férfiak) számára, sőt osztályozás fog tétetni a műveltségi (társadalmi) állások szerint is.

A tanórákon a vezetők közül mindig legalább két személy fog megjelenni a rend fenntartása s az előadói teendők végzésére. Az előadás a kezdőknek általában a nyelv-, haladóknak pedig — hazafias szellemű elbeszélések kíséretében — az abhani tökély elnyerésére fog irányulni.

A tanfolyam f. é. november hó 1-én fog megkezdődni olyképen, hogy a beiratások f. é. október hó 20-tól 31-ig a collegium 8-ik számú tantermében naponként este 6-7 óráig lesznek eszközölhetők.

Kérjük tehát a n. é. közönséget, miszerint kezdeményezésünket pártfogolni méltóztassanak az által, hogy azoknak, kiknek ingyenes tanfolyamunk által előnyt nyújthatunk, a tanfolyamra való beiratkozást ajánlani s azokat a dolog fontosságáról s számukra leendő előnyös voltáról a szükséghez képest anyanyelvükön fölvilágosítani kegyeskedjenek, mi pedig ezennel felhívjuk a jelentkezők akarókat, hogy felvételüket a fenti kitett határidőn belül eszközölni igyekezzenek.

Magunkat ajánlva, vagyunk teljes tisztelettel Eperjesen, 1883. szept. 30.

A szövetkezett társak nevében:

Németh István

III. é. joghallgató.

Kozlay József

III. é. hittanhallgató.

Szeitlében Lajos

III. é. tanítóképezdész.

Az alispán beszéde, melylyel a mezőgazd. kiállítást megnyitotta.

Uraim!

Sárosmegye gazdaközönségének megtisztelő bizalma folytán azon kellemes helyzetben vagyok, önöket szívesen üdvözölhetni.

Székházunk berendezése hirdeti, hogy Sárosmegye gazdaközönsége ünnepélyt rendez, — kilépett tisztességes munkásságban eltöltött sok évi visszavonultságából — s az észszerű aknázás esetén kimeríthetetlen természeti erő legbecsebb kincsét: a számos terményt — a földmiveléssel legbensőbb összefüggésben álló, — annak termőképességét élesztő — házi állatokat, a nyers termény értékét növelő ipari termékeket — kiállítja, s a nyilvánosság ítélőszéke elé: a mostoha viszonyok által megviselt, de még meg nem tört hadastyán öntudatával lép.

„Hátha ön csalódik . . . hátha csak azért hallgattam mert nem bíztam önben? Ó ön nem is képzeli, hogy mily tettetésre képes az önmagát epesztő szerelem. Ez oly szerelem, melyet a vonzalom szülte, a szenvedés ápolta, a kitartás nevelte, a remény vezette s a megújuló bizalom rendíthetlenné, de a fel-felmerülő kétely tartózkodóvá tette!“

„Beszéljen Julia . . . beszéljen . . .“

„Igen ily helyzetben voltam én. Mi tartóztatta önt vissza, hogy elmébe lépve nyíltan nem szólott? Kézelt volna velem mindent a mi önben kételyt, visszatetszést vagy nyugtalanságot ébresztett, akkor én azt válaszoltam volna: Nem ígérem önnek tündérszöveget tele a költészet és phantasia képeivel; nem oly életet mely úgy folyjon le az örömeiben, mint az olympusi isteneké, nem biztosítom arról sem, hogy életünk gond nélkül oly szabályosan fogna letűnni, mint az arkádiai pásztorok örökké mosolygó álmái, — de a mit ígérek, ez következő: Ha valamikor reánk nehezülne a sors keze s ön ingadozónak csapásai alatt, bennem akkor vigasztaló barátnőjét leli; ha valamikor elborulna egünk s vihar fenyegetné csendes házi életünket, bennem türelmes és elnéző feleséget talál. Ne féljen barátom, jövőnk nem lesz borongó, nem fog elaludni a házi oltár szent tüze, nem fognak soha diadalmaskodni a bú és megbánás daemonjai a hűség és egyetértés geniusain. Ezt mondtam volna, s erről álmodtam, midőn Ostendeben megismerkedtünk . . . álmodtam . . .“

„Julia ön visszaadja életemet . . . beszéljen, beszéljen . . . édes hangja zene . . .“

„Engedek . . . Midőn Ostendéből haza jöttünk egy éjjel eredeti álmodom volt. Azt álmodtam, hogy

Örömmel tapasztaljuk, hogy mezőgazdasági kiállításunkban a női tevékenység számos tárgyára is akadunk, melyek ép oly felvidítólággal ékítik kiállításunk zord külsejét — mint a fáradt földmivelőnek házi tűzhelyét.

Örömmel üdvözlöm a gazdaközönség hű társait: a gazdasági eszközök, kézi és gyári iparosságait is. Önök a mezőgazdaság haladásának zászlóvivői, a munkakész sokszorosítói, a munkásszályra háramlandó legterhesebb munka elhárítói. Önök a természet csodaerejét az emberi szellem fényével világosítják meg.

Kiállításunk, uraim, egyúttal kegyeletes ünnepély, előismerése azon támasznak, azon ragaszkodásnak, melyet egyes családok kötelekében számos évet eltöltött cselédek kitartásuk miatt annál is inkább megérdemelnek, mert a gazda és cselédre egyaránt hátrányos helyváltoztatás cselédsztyáruk gyengeségei közé tartozik.

Ezen vázlatban lehető rövidséggel felöleltem a kiállítás mérvét, s most még a kiállítás célját illetőleg ki kell jelelnem, hogy a gazdasági egyesület a kiállítás rendezése által nem annyira a verseny, mint a találató anyag megismerése, a díjazásra méltónak találandó cikkekre a figyelem felélesztése, annak gyakorlati általánosítása — egy szóval tanulmányozásra kívánt tért nyitni, s ha ezen célunkat csak némileg is eléjük, azon öntudattal fogunk ezen házi ünnepélyünkre visszamenekedni, hogy nehéz viszonyaink közepette mi is törekedtünk megynék javát előmozdítani.

Uraim!

A mezőgazdaság nemes foglalatosságának egyik árnyoldala, hogy folytonos aggodalommal jár, majd a szép idő, majd az eső fenyeget, de tény az is, hogy a mindenható bölcsessége és jósága többnyire eloszlatja a fenyegető veszélyt.

Hazánk s megvívó ősi földbirtokosoztályának feje felett is évtizedek óta a természeti elemeken kívül még más nagyon borús fenyegető felhők tornyosulnak, — a megváltozott állami és társadalmi viszonyok ép úgy megkínájk áldozataikat mint a természet elemei is olykor-olykor megkínájk.

En uraim ezen a földbirtokos-oztályt fenyegető veszély ellen csakis önmagunk kitartó munkássága s a takarékosági szellem követésében látom a remény biztos horgonyát, s erős meggyőződés, hogy erre támaszkodva a múlt szomorú idők sebei is beheggeszthetők, s a jelen nehézségekkel való küzdelem csak egy jobb jövő befektetési tőkéje s épen azért egy jobb jövő iránti bizalmam nyilvánításával a „Sárosmegyei gazd. általános kiállítást“ ezennel megnyitottam nyilvánítom.

Közigazgatási havi szemle.

A f. hó 9-én Mattyasovszky Tamás főispán úr elnökele ailtartott közigazgatási bizottsági ülés főbb mozzanatait a következőkben adjuk.

I. Az alispáni jelentésből kiténik, hogy a hivatal ügyforgalma 12,565 drb volt, ebből elintéztet 12,476 drb, maradt elintézés alatt 89 drb. Előadványából kiemelendő több katonai nősülési engedély s katonai-elbocsátás iránti kérvény, pártoló véleményezés kíséretében történt elintézése.

II. Kir. főmérnök jelenti, hogy a kavics és építkezések felülvizsgálata szeptember hóban bevégezett; még pedig az alsó-tarcai, tapolyi és szekesői járásban jó eredménnyel; a sirokaí já-

ismét együtt állunk a tenger partjain . . . Együtt voltunk . . . egyedül. Ön megfogta kezemet. Így! Aztán azt mondta, hogy nézzek fel szemembe. Én felnéztem . . . azután . . . azután“ . . . szégyelkezve elhallgatott.

„Ó koronája az isteni teremtésnek, azután kezembe vettem, mindkét gyönyörű kezét . . . azután . . . azután“ itt térdre borult „nem de úgy volt?“

„Egészen így“ szolt mosolyogva s a báró haját homlokából kisimítva. „Azután azt mondta: te vagy a gyöngye, én az erős, te a félnék, én a bátor, te a kérő, én a parancsoló, te engedelmes nőm s én urad. Mond tudnál e úgy boldogítani?“

„És ön?“ Kérdé remegve.

„Én könnyek között azt mondtam: Uram boldogságom lesz engedni s gyönyöröm engedelmeskedni.“

„Julia . . . bnszkeségem . . . fogadj e csókot győzelme jelül“ kiállított fel szerelemittasan s hűvel csókolá meg Julia kezét. A kézcsoók pillanatában Laborczy Héthársyval a terem küszöbén megjelent, de látva Juliát azonnal visszafordult. Julia észrevette őt s megrezent.

„Mi baja Julia?“ kérdé a báró. „Miért komolyodott el?“

„O semmi . . . azaz . . . éppen azon tündődom . . . hogy mily szép volt az ostendei álom.“

„Nem álom többé, hanem való.“

„Bár úgy volna . . .“ szolt hirtelen komoran

„avagy bár sohasem ébredtem volna fel.“

„Julia én nem értem önt . . . szóljon . . .“

„Midőn felébredtem, anyám mellett állott s mosolyogva kérdé: szép álmod lehetett? Az álom közvetlen benyomása alatt hűvel mondtam el a legkisebb részletét. De midőn anyám arczárta tekintettem, megakadt a lélekzetem, oly komolyan nézett rám. Édes leányom, mondá ő, az álom

rásban, beérkezett tudósítások szerint, a kavicszállítás még mostanáig sincs befejezve s elhalasztott október hó végeig.

III. Kir. tanfelügyelő örömmel jelenti, hogy a megyénk magyarosítását célzó buzgóság már egy vidéki kisednevelő intézetet Soóvárt hozott létre. Továbbá, hogy a nmlgú vallás- és közokt. miniszterium szeptember hóban a berzeviczei állami elemi népiskola építésére az első kereseti kimutatásban kért 2450 frtot kiutalványozta, a sznaki iskolának taneszközöket ajándékozott. Mirossay András gerlachói tanítónak és a sárospataki magyar nyelvű pótanfolyam alatt megtérbolyodott s később elhalt Hudák Gergely, volt matiszovai tanító özvegyének 25-25 frtnyi segélyt felajánlott; végre sajnálattal jelenti, hogy a tankötelesek összeírásai még nem adtak be, miért is ez iránt legközelebb külön indítványt lesz kénytelen tenni.

IV. Árvaszéki elnök jelentéséből kiténik, hogy az árvák összes száma 9647-re rüg. Gyámság alul felszabadult teljeskorúság következtében 53, nagykorúsított 4, férjhez ment 25 s meghalt 17. Az árva pénzt r állását kiténtető kimutatás szerint szeptember hó végeig a bevétel 35,365 frt 74 kr. Kiadatott 34,781 frt 63 kr. Maradvány 584 frt 11 kr. Kötvényben van 221,485 frt 61 kr. Kiadatott a hó végéig 26,398 frt 91 kr. Marad tehát 195,086 frt 70 kr.

V. Megyei főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot a törvényhatóság területén kielégítő volt. Előtérben állottak az emésztési szervek hurutos-lobos bántalmái. Gyógykezeltetett a hivatalos városi és járási orvosok által szeptember hóban 407 járó és 192 fekvő beteg, azaz 599 egyén. Született a 3 város területén élve 30 fiú s 33 leány, azaz 63 gyermek és 3 gyermek halva; meghalt 18 fi- és 13 nőnemű, azaz 31 egyén; és így a születési többlet 29 egyén. Állategészségügyi tekintetben jelenti, hogy a felső-tarcai járás némely községeiben egyes lépfene-esetek mutatkoztak.

VI. Kir. adófelügyelő jelenti, hogy az adóbehajtás körül a mulasztások mindegyre elharapódznak, — tekintettel arra, hogy e mulasztások nemcsak egyes községeknél, hanem már Bártfa s Kis-Szeben sz. kir. városánál is észleltettek, nevezett városok tanácsa s a 16 községösség oda utasítottak, hogy e hó végéig kielégítő adóbefizetési eredményt felmutatni iparkodjanak, mert ellenkező esetben a hanyag közegek ellen fegyelmi vizsgálat fog indíttatni.

VII. Kir. ügyésznek jelentéséből kiténik, hogy az összes letartóztatott foglyok száma 131 fi s 6 nő. A munka-keresmény és pedig a házi munka után befolyt 5 frt 55 kr, egyéb munka után 142 frt 24 kr. az állam részére s 71 frt 12 kr. a munkások részére, összesen 219 frt 01 krt tett.

Közgazdasági levél.

(Budapesti értéktűzsdé.)

Október 12-én.

Egyebet sem kellene tennünk, mint újra lenyomtatni az előző heti tudósítást és mégis híven teljesítendők feladatunkat, mely abban áll, hogy hű képét adjuk a tőzsdei üzletnek a közelebb mult nyolcz napi időszak alatt. Mert ép úgy mint eddig hosszú idő óta, a lefolyt heti tőzsde is üzletlenn volt az árfolyamok pedig említés is alig érdemlő csekély változásnak voltak alávetve. Általában

hazudnak, még pedig ez esetben annyira, hogy kezedet nem a báró, hanem Szentendrey a földbirtokos fogja megkérni.

„Szentendrey? Nem ismerem. De ehhez nekem is lesz szavam. És ön édes Julia, ön mit mondott?“

„Én mit mondhattam volna? szobámba voltam, sirtam és imádkoztam, hogy adjon az Isten annyi erőt, a meunyi elégséges gyermeki kötelességem teljesítésére.“ S ezt oly búsan mondá, hogy a legtapasztaltabb emberismerőt is tévútra vezette volna.

„Tehát ön nőül ment volna ez emberhez, midőn szíve már másé volt?“

„Atyám helyzete, a család százados hírneve kívánta tőlem ez áldozatot.“

„De most, midőn tudja, hogy van egy szív, mely önért dobog, most is menne nőül a gazdag Szentendreyhez?“

„O mily kérdés. . . hisz ügyis eleget tud.“

„Igaz van. Még ma beszéllek szüleivel, de annyit mondok, hogy a mig én élek, ön sohasem lesz Szentendreyé.“

„Nemcsak azé nem, hanem . . .“

„Értem, sem senki másé, ezentúl csak egyé.“

„Egészen ez egyé!“

„A ki ugyan nem irt verseket . . .“

„Ah sántikáló jambusok.“

„E versek sokat mondanak — és önért sántikálnak.“

„Én csak annyit mondok: becstületes nő vagyok.“

Alig fejezte be mondatát, midőn Szentendrey egy sereg vendegtől kísérve, s nagy hangon beszélve, a terembe lépett.

„Tessék hölgyeim és uraim — szolt, miköz

lanyha irányzatának jelezhetjük amult heti tőzsdét. — A francia kormányválság a párizsi tőzsdét erősen irritálta és bár tagadhatlan, hogy a párizsi piac az utóbbi időben már elvesztette vezerszeretét, melyet tőle a berlini ragadt el, de azért a párizsi rázkódtatás nyom nélkül mégsem tűnik el és hullámai elhatnak hozzánk is. Így eredt, hogy a hét első felében gyenge hangulat mellett az árfolyamok apránként csökkentek.

A hét második felében javulás állott be. A francia viszonyok higgadtabb megítélés alá kerültek, jó hangulatot keltett továbbá a vasúti egyezménynek elfogadása a bolgár nemzetgyűlés által, mert attól tartottak, hogy az egyezmény el nem fogadása ismét komplikációkra fogna okot szolgáltatni. Végül a magyar költségvetési előirányzatról is kedvező hírek hoztak forgalomba. Ezek behozása alatt zárlat felé kedvezőbb hangulat jutott érvényre, de a forgalom az izraelita nagy ünnep miatt korlátozott maradt és jobbára a főbb játékpapírokra szorítkozott. Végeredményben az árfolyamok a mult héthez képest nagy változást nem mutatnak, bár a gyengülés kétségtelen.

A fontosabb értékek átváltozása kitűnik az alanti táblázatból:

	október 5	október 12.
Magy. hitelrészvény	290.—	287.50
Oszt.	291.70	289.20
4% magy. aranyj.	87.35	87.35
6% " "	119.40	119.50
Papírjádék	86.10	86.05
Oszt.-magy. államvasút	317.50	316.25
Magy. leszá. bank	90.50	89.50
" díj-sorsjegyek	113.—	113.—
Tiszai sorsjegy	109.—	109.50
Cs. kir. arany	5.68	5.68
Napoleon'dor	9.50	9.51
Váltó Londonra	119.75	119.95
" Parisra	47.40	47.45
" Berlinre	58.70	58.80

Különlélek.

— **Dr. Berzeviczy Albert** orsz. képviselőnk az orsz. szabadelvű párt kijelölő bizottsága által a delegáció rendes tagjává kijelöltetett.

— **Megyebizottsági tagválasztások** lesznek a jövő hét folyamán. És pedig választatni fog a mandatum lejártá következtében a bizottsági tagok sorából törvény szerint kilépők helyett: Eperjesen f. hó 16-án, az alsó vál. kerületben 2, a felsőben szintén 2 tag, Soóvárt f. hó 16-án 4, Somoson f. hó 17-én 4, Lemesen f. hó 18-án 4, Kis-Szebenben f. hó 16-án 2, Péchujfalván f. hó 19-én 2, Hétháronon f. hó 17-én 4, Berzeviczen f. hó 18-án 4, Nagy-Sároson f. hó 17-én 1, Pálosán f. hó 16-án 4, Radácson f. hó 18-án 3, Fricsen f. hó 16-án 4, Szinyén f. hó 19-én 3, Kapiban f. hó 17-én 3, Hanusfalván f. hó 18. 2, Girálton f. hó 16-án 4, Kurimán f. hó 15-én 3, Teryén f. hó 15-én 2, Raszlaviczán f. hó 15-én 2, Lófalván f. hó 17-én 2, Tarnón f. hó 18-án 3, Gerlachón f. hó 19-én 3, Bártfaufalván f. hó 22. 2, Bártfán f. hó 16-án 2, Zborón f. hó 16-án 4, Smilón f. hó 17-én 4, Ladoméren f. hó 18-án 4 és F.-Szvidniken f. hó 19-én 4 bizottsági tag. Azonkívül ugyanakkor be fognak tölteni az eperjesi alsó vál. kerületben Nuber Sándor elköltözése, a somosi kerületben Kottler Otto eltávozása s a lemesi kerületben id. Keczer Bertalan elhalálása folytán megüresedett megyebizottsági tagságok.

ben kezeivel hadonázott.—Itt a frissítők. Pihenünk egy keveset."

Julia roppant zavarba jött Szentendrey látára, de leküzdve zavarát, hideg közönnyel nézett a belépőkre.

"Ah Julia kisasszony, épen önt keresem."

"Ki ez ember?" e szavakkal fordult Miklósfy Juliához.

"Ah kisasszony, — folytatá Szentendrey — miért vonul vissza a férfaktól. Kétségbe vagyunk esve. Különbben így talán jobb, ha nem látjuk, mert mindazok, kik szemébe elmerülnek, e szemek fényétől napszúrást kapnak

"Ez az én elmerült poétám, — gondola magában a báró, s odalépve hozzá, az asztalhoz vezette, s reá mutatva Julia albumára, elfojtott hangon kérdezé: ön írta e költeményt?"

"Én."

"Nos, ha csakugyan szeret a szép szemekbe elmerülni, azt többé egy hölgnél, — s itt Juliára nézett, — ne merje tenni. Azt tanácslom önnek, ha már költő, akkor igyék egy kortyot Lethe örök feledést adó vizéből, mert különben oly spondeusokra és oly trocheusokra tanítom meg, — s e szavaknál a levegőben kardvágást jelzett, — melyek nem fordulnak elő Aristotelesnél." Ezzel otthagya a bámuló Szentendreyt s Juliához visszatérve, kérdezé: "Szabad kérnem Julia kisasszonyt egy keringőre?"

"Szívesen."

"Julia, kisasszony, e keringő az enyém!" kiáltott fel Szentendrey.

Julia félve a kudarcától, hirtelenül Szentendreyhez lépett s halkan mondá: "Szentendrey, hát nem veszi észre, hogy ez ember önt provokálja? A legjobb lövő és vívó. Nyomja el bátorságát, azonnal itt leszek.

— **Színház.** Színházunknak az őszi s illetőleg téli idényre való elnyeréséért folyamodott Gaál Sándor jelenleg Késmárkon és Lőcsén működő színi ágazat, továbbá Farkas Gusztáv, ki jelenleg Rimaszombaton időzik. Ez utóbbi concessiójának meghosszabbítását azonban a magy. szívész-egyesület közp. igazgató-tanácsa nem véleményezte. — Városunk színházi választmányja lépéseket tesz, hogy Csóka kassai színgazgatója nyerve meg egy előadási cyclus rendezésére, olyképp, hogy hetenkint, vagy kéthetenként a jeles kassai színtársulat rendezze nálunk egy-két előadást.

— **Városi közgyűlés** lesz f. hó 17-én délután 3 órakor, napirendje a következő: 1. A városi fogatok és bikák számára szükségelt zab és zsupszalmának szállítása iránt megtartott nyilvános árverés eredménye. 2. A városi közönség tulajdonához tartozó borméresi jognak és szántóföldeknek bérbeadása felől megtartott nyilvános árverés jegyzőkönyve. 3. Sitányi József és Teitelbaum Hermannak a városi borméresi jogra vonatkozó utóajánlata. 4. Városi tanácsnak előterjesztése a cukor- és sörfogyasztási adó tekintetében jövő 1884-ik évre kötött megváltási szerződést illetőleg. 5. Városi tanács betérjeszti az 1881. évi egyházi és árpoldai szabály szerint átvizsgált számadásokat végleges elintézés végett. 6. Vandrák András collegiumi tanárnak köszönő irata, az ötlet 50 éves tanári jubileuma alkalmából a városi közönség részéről ért kitüntetésért. 7. Werther Dávid utcai lámpák világítási vállalkozónak a f. évi 4128. sz. a. hozott közgyűlési határozat ellen. 8. A jog- és pénzügyi allandó szakosztály betérjeszti az 1882. évi számvételeg átvizsgált városi árvapénztári számadásokat. 9. Ugyanannak jelentése a magánhirdetmények tárgyában nyert kiüldetéséről. 10. Helybeli ágost. tanítóképződei tanárok folyamodványa az iránt, hogy részökre megszavazott tűzifa továbbra is kiutalványoztassék. 11. Zely Ignác kebelbeli kiadónak pénzügyi iránti folyamodványa.

— **Meghívás.** A legközelebbi országgyűlési választások a jövő év nyarán fogván megejteni, szükséges, hogy az eperjesi választó kerület választóinak a Dr. Berzeviczy Albert úr új jelöltségét pártoló része szervezkedjék. Ezen célból felhívatnak a fentnevezett eperjesi választó kerület mindazon választói, kik Dr. Berzeviczy Albert úr jelöltségét támogatják, hogy f. é. október hó 14-én (vasárnap) délután 3 órakor az eperjesi „feketesas” szálloda nagy termében, pártértekezletre mentől számosabban megjelenni szíveskedjenek. Eperjes, 1883. szeptember 30-án. Piller Miklós. Plavec ky József. Haisch Lajos. Dr. Glück Lipót. Lasztkay László. Szmoligovits Szilárd.

— **Dyphtheritis.** Aggasztó módon kezd a dyphtheritis terjedni. E napokban 11 gyermek halt el Komlóson e járványban.

— **Templomszentelés.** Szép ünnepélynek színhelye volt e hó 7-én Kapi község temploma, mely föltiszt. Korányi Antal esperes-plébános úr buzgó-sága s híveinek áldozatkészsége folytán díszesen renováltatott. Az ünnepélyen jelen voltak: Péchy Zsigmond alispán, Semsey Gyula járásbíró, Berthóty Imre aljárásbíró, Berzeviczy Rudolf szolgabíró, Dessewffy Kálmán orsz. képviselő, Fuhrmann Andor eperjesi polgármester, Pletényi Endre apát, Hajtinger János, Lessko Imre és István, Waxmann József, Kleinovszky Antal plébános urak. Az apát úr megáldotta a templomot. A szertartást követte a házi úr által adott pompás ebéd, sok kitűnő

"Valóban, alig bírok bátorsággal, — válaszolá ez, s látni lehetett, hogy remegett. — Jól van, kisasszony kedveért engedek, de csakis kedveért."

Miklósfy végig nézte a remegőt, ki csendesen hátrált s aztán karon fogta Juliát, kérdeve tőle: "Mit mondott neki?"

"Hogy jobb lesz máskor hideg jégborogatásokat kötni fejére, akkor nem kap napszúrást."

"O Julia én valóban érdemetlen vagyok szívére." "De kicsoda ez ember?"

"Egy kezdő költő."

"Bocsánat! mondá nevetve s Julia karján távozott, faképnél hagyva a megijeszteit Szentendreyt."

Midőn ez magára maradt, magához tért ijedségéből, aztán következő igen furcsa monologban tisztáztáa helyzetből folyó gondolatait:

"Egy kertya a Lethe vizéből? Ezt tulajdonképen sértésnek kellene vennem. De Julia nem akarja hogy vívjak és különben az igazat megvallva nekem sincs a legkisebb kedvem sem. E harapos arcú uri ember nem nyerte meg sympathiámat. Bizonyosan visszaütött régi udvarló, ki megtudván boldogságomat, most rajtam akarná magát megboszulni. De Juliának igaza van, és ámbár a tigris-história után nekem... de mégsem... erkölcsi és becsületbeli kötelességem tiltja életemet kockáztatni. Mit csinálna Julia! Rá sem merek gondolni halálomra! Igaz, most jön eszembe, hogy Ormayt vőfélynék megkértem. Sietek hozzá... s megkérjük Julia kezét."

Midőn Szentendrey a tánczteremből távozott, közvetlenül utána jött be a gróf. A harmadik keringő épen vége felé járt — helyet foglalt várva Juliát. "Csakugyan nem csalódtam tünődött. A lány hideg, számító és nagyravágyó kaczer. A

toasztal, melyek között kiemelendők az alispán, Dessewffy Kálmán, Pletényi Endre, Hajtinger János, Berthóty Imre s különösen a házi úr toasztja.

— **Gyászír.** Mártonfy Márton a kassa-városi k. polgári fiu- és leányiskolák igazgatója és neje Klupaty Mariska, Marczel és Miklós gyermekeik nevében is, mélyen megszorodott szívvel tudatják, hogy kedves kis fiok, illetve a gyöngéden szeretett testvér Mártonfy Mártonka 1883. év október 8-án, élete negyedik évében, agyhártyalob következtében, jobb létre költözött.

— **Agyvelő nélkül.** Egy tengerentúli hírlap a napokban azt jelentette, hogy egy gyermek agyvelő nélkül jött a világra s hogy a körülményekhez képest jól érzi magát. Ezt a hírt azután egyik kollegája a következő kommentárral vette át: Nem is csodálkoznánk, ha ez a szörnyszülött legifjabb magzatja lenne — "tisztelt kollegáknak."

— **A göllnitzvölgyi vasút.** A göllnitzvölgyi vasút részvény-társaság mult heti közgyűlésében elfogadott szerződésnél fogva Deutsch Lajos a vállalat tagja a vonalat még tegnapielő beutazván, a kiépítés megkezdését elrendelte. A vasút eszméje Göllnitzbányán meglehetősen népszerű. Göllnitzvölgy iparos szász lakosai, a bányász és ipartelep tulajdonosai, továbbá a városok és községek eddig is támogatták a vasút eszméjét és az építés és kisajátításnak lehetővé tételére további támogatásokat is örömmel felajánlják, csakhogy régi óhajuk végre-valahára teljesüljön. A mérnökök már javában dolgoznak. — A építés Göllnitzbánya határában „Zsakaroc” állomásnál Kürz Alajos főmérnök vezetése alatt okt. 12-én tényleg megkezdett. Az erély, melylyel a munkához fogtak, következtetni enged, hogy a vasút a határidő előtt jövő évben a forgalomnak átadható lesz.

— **A száműzöttek házassága Szibériában.** A „Sibir” című irkuci lap a következő érdekes és jellemző dolgot beszéli el a szibériai száműzöttek házasságáról: Ha a férfi házasodni akar, e szándékát felterjeszti előljárójának és ez a maga belátása szerint „feleség-jelöltet” rendel számára, akik aztán kötelesek három napon át együtt élni. Ha a férfi a próbaidő letelte után elégedetlenségét fejezi ki a nőt illetőleg, előbb huszonöt botot s azután — új „feleség-jelölt”-et kap. Ez a különös módja a házasságnak, nőikkel szemben is alkalmaztatik.

A közönség köréből.

Tisztelt szerkesztő úr!

Szívességet vélek tenni a főtűczán közlekedő közönségnek akkor, a midőn a főkapitány úr éber figyelmét felhívom azon eljárásra, melyet Böhm Ferencz kereskedő úr jónak lát az adózó polgárokkal szemben gyakorolni.

Fentnevezett úr ugyanis időszerűnek látta, portékáit reklám gyanánt a járdára kiállítani, mi által a közlekedést azon a helyen akadályozza.

Tudtommal ily eljárás sehol sincsen megengedve, tisztelettel felkérem tehát a kapitány urat ez ügynek orvoslására.

Eperjes, 1883. október 10.

Egy idegen.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Segéd-szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haisch Lajos**

kárpáti rengeteg szörnye! Ily együgyű hiú és tres embernek oda dobná magát csak azért, mert húsz-ezer holdja van! Szegény Arthuro! Becsületes őszinte természetű még álmolni sem merne ily romlott nő lélekről. Meg kell őt mentenem. Törbe kell csálnom e kaczer nőt... világosan be kell bizonyítanom a szerencsétlen fiúnak, hogy e nő mindnyájunkkal csak játszik. A harmadik keringőnek azonnal vége lesz. Nem ok nélkül adott nekem itt találat. Megvagyok róla győződve, hogy hajlott korom daczára, bizonyosan reám is fog kiterjedni számítása. A kaczer nő ismeri a férfi természet hűségát, erre épít; mert tudja, hogy a hűség nincs kötve a korhoz. Így talán megbuktatom. De hátha az a Szentendrey csak dicsekedett... jobban mondva, ha Julia szerelme csak kárpáti phantasiájának rengeteg szörnye? Nem... ő igazat szolt. E perczen látta Juliát belépni. "Ah itt jön a róka, nos készítsuk a kelepczét."

Midőn Julia a gróft elmerült helyzetében megpillantotta, diadalmosoly vonult végig ajkán. "Eljött... szeret, nos kísértük meg" gondola magában s hangosan hozzá tévé: "Gróf úr kerüli a zajt s magában keresi a gyönyört?"

"Igen, csak a magányban lehet igazán szórakozni és érezni."

"Én is úgy vagyok. A zaj a mulatság nyugtalanít, ki nem elégít. Keresem, hogy elkábítson s midőn ott hagyom lelkem még üresebb, még bánatosabb."

"Ön a szépség hatalmas királynője!"

"Szépség és hatalom! Hígye el gróf úr: szük a nőnek a hódítás köre, szíve szeretni óhaj."

"Ön!?"

"Nagyon csudálok, hogy épen önt lepi meg nyilatkozatom. Azt hittem, hogy ismerem."

(Folyt. köv.)

Avis

für Kapitalisten und Börseninteressenten.

Es ist unstreitbar, dass nur derjenige mit Aussicht auf Erfolg an der Börse operieren kann, welcher bei vorsichtiger Beobachtung der vorherrschenden Situation die täglichen Kursvariationen rasch auszunutzen versteht. Da jedoch der Privatspekulant der Börse gewöhnlich fernzustehen pflegt, so vermag in Wirklichkeit nur der erfahrene und gut informierte Börsenbesucher in obgedachter Weise Erfolge aufzuweisen.

Um diesem Umstande Rechnung zu tragen, bieten wir unseren Kommitenten die Möglichkeit mit kleinen und grösseren Einlagen, ohne Risiko recht ansehnliche Gewinnste zu erzielen. Wir leiten nämlich die Operationen an der Börse nach eigenem Ermessen, wodurch wir uns verpflichten können, dem Einleger von:

fl. 150.—	monatlich einen Gewinn von mindestens	fl. 5.—
" 300.—	" " " " " " " " " " " "	12.—
" 500.—	" " " " " " " " " " " "	20.—
" 1000.—	" " " " " " " " " " " "	45.—
" 2000.—	" " " " " " " " " " " "	100.—

auszuzahlen.

Der Gewinn kann sich jedoch nach Massgabe der jeweiligen Operationen auch noch wesentlich erhöhen, darf aber niemals weniger sein als die vorher verzeichneten Beträge ausweisen.

Die Einlage geschieht in Baarem oder in Werthpapieren und kann täglich stattfinden. Die Auszahlung der Gewinnste erfolgt monatlich. Bei Rückforderung des Stammkapitals wird das laufende Engagement sofort abgewickelt und die Rückzahlung erfolgt drei Tage nach geschehener Kündigung.

Alle übrigen gewünschten Informationen ertheilen bereitwilligst

Altmann & Comp.,

Bankhaus

613 —1

In WIEN, Stadt, Schottengasse Nr. 1.

Ein- und Verkauf aller im offiziellen Kursbuche notirten Effekten.

Prinzip: prompt, koulant und diskret.

Ügyvédi irodámat

f. október hó 1-től fogva a főutczai 12. szám alatti Benczur-féle házba helyeztem át.

Pollák Jakab,

614 1—1

köz- és váltó-ügyvéd

Geheime Krankheiten

Heile ich auf Grund neuester wissenschaftlicher Forschung, selbst die zweifelsten Fälle, ohne Berufsstörung. Ebenso die bössartigen Folgen geheimer Jugendsünden (Onanie), Nervenzerüttung und Impotenz. Grösste Discretion. Bitte um ausführlichen Krankenbericht.

526 —7

Dr. Bella,

Mitglied gelehrt. Gesellschaften u. s. w.
Paris, 6, Place de la Nation, 6.

Epilepsie

Krampf- & Nervenleidende,

finden sichere Hilfe durch meine Methode. Honorar erst nach sichtbaren Erfolgen. Briefliche Behandlung. Hunderte geheilt.

526 —7

Prof. Dr. Albert,

Paris, 6, Place du Trône.

Körte eladás.

Gyönyörű pizstráng körte vékája 4 frt, valamint mindenféle finom téli körtékugymint: izenpart, bergamot, tótleben, Christbirne, virgulese és vajoncok nagy mennyiségben eladók. Vékája 2 frt.

Péchy Ferencz

612 1—1

Péchyfalva.

Mme. SCHAGRIN

divatárusnő. — Marchande Modes.

EPERJES

fő-utca 217. szám a Ruzs-féle szálloda mellett. — Hauptgasse Nr. 217 neben Hotel Ruzs.

Ajánlja dús raktárát mindennemű

Empfiehl ihr reichhaltiges Lager von

női divat kalapok

bécsi és párisi minta szerint, szintúgy leány- és gyermek-kalapok, fejkötők és fejdíszek, hangverseny- és pongyola fejkötőkben stb. a legfinomabb kiállításban, gyászkalapok tetszés szerint leggyorsabban készíttetnek.

Vidéki megrendelések legolcsóbban és pontosan eszközöltetnek.

Damen-Hüte

nach Pariser u. Wiener Modellen, sowie Mädchen- und Kinderhüte jeder Art, Häubchen, Coiffurs, Concert- u. Negligé-Häubchen etc. in eleganter Ausführung. Trauerhüte werden genau nach Wunsch schnellstens angefertigt.

Provinz-Aufträge werden schnellstens und billigst effectuirt.

615 3—1

Hirdetés.

A kis- és nagy-vitézi italméresi jog 1884 évi január 1-től számítandó 3, esetleg 6 évre herbe adandó.

E czélból az árverezés alólított lakásán f. évi október hó 15-én d. e. 9 órakor fog megtartatni, a bér feltételek ugyanitt megzemléhetők s az árverés megkezdéseig alólított által írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak.

Eperjes, 1883 szeptember 26.

604 3—3

Mandics Ede,

h. ügyvéd, közbirtokossági megbizott.

341. szám.

Arverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az alulírott m. k. főbánya hivatalnál több éven keresztül összegyűlt körülbelül 260 mm. különféle ócska vas (kazán lemezek) és 14 mm. ócska nyersvas, zárt ajánlattal a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett métermázsánként el fog adatni.

Venni szándékozók felhivatnak, miszerint 50 kros bélyeggel és az ajánlott összegnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat f. é. október hó 30-án reggel tíz óráig az alulírott m. kir. főbánya hivatalhoz nyujtsák be; melyekbe az ajánlott összeg, szó és számban métermázsánként kiírandó és a feltételeknek teljes ismerete igazolandó.

3—3

Magy. kir. főbánya hivatal Soóvárt.

Neuste Federzug-

PENDELUHREN

besten Fabricates,

in eleganten Kästen, 8 Tage gehend, zu den auffallend niederen

Preisen von:

Schlagwerk, Zifferbl. 7" Kasten ca 45" fl. 17.—
Gehwerk, " 5" " " 34" " 10.50
Schlagwerk, " 5" " " 34" " 12.50

liefert best regulirt ab hier

605 6—3

VALENTIN WEISZ

Wien, IX. Hörngasse Nr. 11.

KRAUSZ & Co. cs. kir. szabad. gépgyára Bécs, (Wähing) ajánl dugaszoló-gépeket, dugaszolóránként 800—1000 palaczkot, palaczkötés nélkül. Megrendelhető minden nagyságú üveghez 12 frttól 50 frtig. Szűrőeszközök, alkalmasak minden folyadékhoz 12 frttól 30 frtig.

5—1

Valódi

orvosi malaga-sect

A klosterneuburgi csász. kir. borkisérleti állomás vegyelemzése szerint

kitünő jó, valódi malaga,

mint kitünő erősítő-szer erőtlenedett betegek, üdülők, gyermekek stb. számára, a vèrszegénység és gyomorgyenges ellen legkitünőbb hatású. $\frac{1}{1}$ és $\frac{1}{2}$ eredeti palaczkokban s törvényesen bejegyzett védjegy alatt a

553 —8

VINADOR SPANYOL BORKERESKEDÉSNEK
BÉCS HAMBURG

fr. 2.50 és fr. 1.30 eredeti árak mellett.

Eperjesen kapható:

Isépy Gyula gyógyszerházában.

Wiese & Co.,

k. k. priv. Kassen-Fabrikanten,

555 20-14

Wien,

BUDAPEST,

Prag.

Filiale: Budapest, Radialstrasse Nr. 2 (Foncière-Palais),
empfehlen ihre anerkannt vorzüglichen Erzeugnisse von feuerfesten und einbruchsfestern

KASSEN,

Handcassetten, Copierpressen u. Kunstschlössern

in größter Auswahl, zu mäßigen Preisen.

Illustrierte Preisblätter auf Verlangen gratis und franco.

NB. Wir bitten, um jeder Uebervorteilung des P. & T. Publikums vorzubeugen, genau auf unsere Adresse zu achten und unsere seit mehr als 20 Jahren bestehende Fabrik nicht mit ähnlich lautenden, viel jüngeren Firmen (THEODOR Wiese & Co.) zu verwechseln.

GUTJAHR és MÜLLER

Budapest.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár,

(ezelőtt Brogle J. és Müller)

a Margithid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdaság számára:	Koptatógépek, Daraválasztógépek, Tarárok, Detacherök.
Járgány-cséplőgépek, Szelelőrosták, Kukoriczamorzsolók, Szecskavágók, Borsajók.	Malomalkatrészek u. m.: Transzmissiók, Szijkerékek. 583 25-8
Különlegességek malmok számára:	Rostalemezek: Cséplőgéprosták, Liszthengersziták, Koptató-lemezek, Ráspoly-lemezek, stl.
Duplamalmok, Malom trieurhenger-ek, Gabona osztályozó hengerek,	

■ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ■

Gyári raktár és képviselőség:

Eperjesen: **LUCHS EDE** úrnál.

4633
848 sz.

Hirdetmény.

Sz. kir. Eperjes város tanácsa részéről ezennel közhírré fétetik, hogy Sárosmegye törvényhatósági bizottságának folyó évi szeptember hó 25-én 11302-12128/123. sz. a. hozott közgyűlési határozata folytán **f. évi október hó 16-ik** napján Podhorányi Bálint és Vilecz Kamillnak a bizottsági tagok sorából megbízatásuk lejártá következtében, kilépése folytán **a városi felső-kerületben két a városi alsó kerületben pedig Kovács Gyula s Beőr Kálmán kilépése s Nuber Sándor eltávazása folytán három bizottsági tagság fog választás útján betölteni.**

Erről a választók azzal értesítetnek, hogy:

1. A felső városi kerületbe választási elnökül Szentandrassy Lajos, az alsó-kerületbe pedig vál. elnökül Kubinyi Albert küldetett ki.
2. A felső-kerület választási helyeül a v. tanácsterem, az alsó-kerület vál. helyeül pedig a v. kapitány hivatalos helyisége tűzetett ki.
3. A választás törvény értelmében reggeli 8 óraker veszi kezdetét, személyesen beadandó szavatlapon által történik és pontban esti 6 óraker fejeztetik be.
4. Választás tartama alatt a választási bizottságok tagjai és a bizalmi férfiak a törvény különös oltalma alatt állanak.

Eperjes sz. kir. város tanácsa, 1883 évi október hó 6-án tartott üléséből.

500

szép kifogástalan szivarkát lehet készíteni az én, a cs. kir. dohány-gyárakban is használt

szivarka

töltő-géppemmel

mely ércből igen csinosan van készítve, 3 különféle erősségben, vékony, középfaj, vastag, különbség nélkül, használati utasítással együtt **65 kr. Csak akkor valódi, ha czégem bele van vézve.**

Az én szivarka-hüvelyeim, szintén három erősségben, csakis a valódi

francia-büznélküli

„Le Houblon“ papirból (fehér) vagy kuko-ricza- papirból (sárga) következő áron kaphatók:

Szipka rész nélkül, sima 1000-re . . .	—80
Szipka rész nélkül elegáns aranyjeggyel, 1000-re . . .	1.30
Szipka részszel, sima 1 karton 500 drbbal . . .	1.05
Szipka részszel elegáns arany, kék vagy fekete jeggyel, 1 karton 500 drbbal . . .	1.50
II. rendű minőség, szintén fehér vagy sárga, melyet mások első rendűképen ajánlanak, ára:	
Szipka rész nélkül, sima, 1000 drb . . .	—50
Szipka rész nélkül, elegáns aranyjeggyel . . .	—90
Szipkával, sima, 1000 drb . . .	1.80
Szipkával és elegáns arany, kék vagy fekete jeggyel, 1000 darab . . .	2.20
Közönséges tömő gépecske hozzá . . .	—10

Levélbeli megrendelések utánvétellel vagy az összeg beküldése mellett. Ismét-eladók százaléket kapnak. 552 26-12

Bejegyzett védjegy.

Óvás! Hamisításoktól megóvások céljából minden karton a fenti keresk. törvény-szerűleg bejegyzett gyár-jeggyel van ellátva.

Cawley & Henry párisi

francia szivarka és gépecskék raktára:

Wlach Albert,

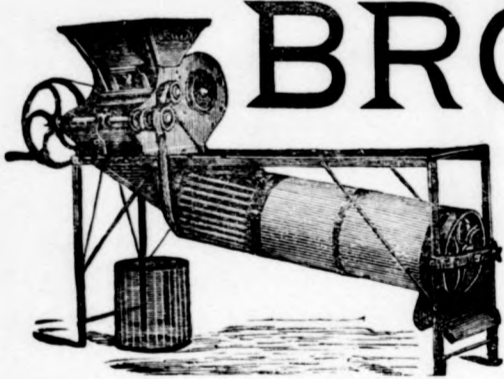
Bécs. Mariahilferstrasse 58

(ezelőtt Praterstrasse 18.)

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára

BUDAPEST Gyár: külső váczl-út. Raktár: váczl-körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

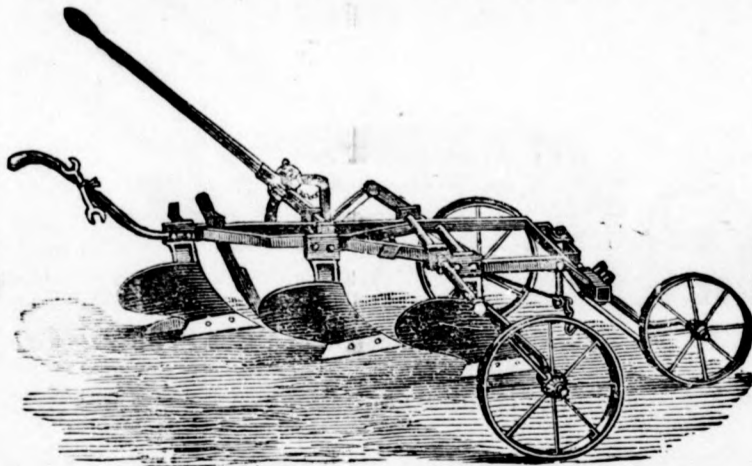
Trieur-jeit

váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri morzsolókat.

Lyukkasztott és hasított lemezek malmok, méhészeti és technikai czélokra

szabadalmazott

hármaskéket

közönséges és aczél kéket

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhez.

járgány-cséplőgépeket

és minden egyéb gazdasági gépeket.

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. aug. 3-án 17,567 sz. a. szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, sulya 50 kilo ára 55 frt.

➔ Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. ➔

515 20-15

E

A

Sz

de intézendő

Az Eperjesi Ide intézendők

Mezőg

A kas
sajtó alól
mét kimerít
ságunk szer
vel. A kam
Mezőg
földbirtokos
már több é
utján és a
nyekkel is
egyik vagy
szerű intéz
ságunk által
mely tekint
földi versen
nek elvisel
viszonyokho
csak határo

E leti
törvényhozá
kásnép kiva
árnak meg
ressé vált k
terelésére
désekkette
költözköde
általi meg
gyógy- és

A fen
tatnak az
tékeny sajt
csak kettőt
chenyi Imr
Az első, k
a helyszin
évente fol